

29. helluntain jälkeisen viikko, torstai

Päivän epistola

(Hepr. 7: 1 – 6)

”Veljet, Melkisedek oli Salemin kuningas ja Korkeimman Jumalan pappi. Kun Abraham oli pahuumatkalla lyötyään kuninkaat, Melkisedek tuli häntä vastaan ja siunasi hänet, ja Abraham antoi hänelle kymmenykset kaikesta saalistaan. Hän on ensinnäkin ”vanhurskauden kuningas”, mitä hänen nimensä merkitsee, ja lisäksi Salemin kuningas eli ”rauhan kuningas”. Hänellä ei ole isää, ei äitiä eikä sukuluetteloa, hänen elinpäivillään ei ole alkua eikä loppua. Hänet on kuvattu Jumalan Pojan kaltaiseksi, ja hän pysyy pappina ainaisesti. Pankaa merkille, kuinka suuri hän on: kantaissämme Abrahamkin antoi hänelle kymmenykset, parhaimman osan sotasaaliistaan. Niiden Leevin jälkeläisten, jotka on asetettu papeiksi, tulee lain käskyn mukaan kerätä kymmenykset kansalta, omilta veljiltään, jotka hekin ovat Abrahamin jälkeläisiä. Mutta Melkisedek, joka ei ollut heidän sukuaan, otti kymmenykset Abrahamilta ja siunasi hänet, vaikka Abraham jo oli saanut Jumalan lupaukset.”

Tämänpäiväistä tekstiä ennen heprealaiskirjeen kirjoittaja totesi: ”Sinne Jeesus, meidän edelläkävijänämme meni, kun hän oli tullut ylipapiksi, jonka pappeus on ikuista, Melkisedekin pappeutta.” (Hepr. 6: 20) Meidän tekstimme perustuu juutalaisten kirjanoppineiden raamatun selitys- ja tulkintakirjallisuuteen. Pohjana on Mooseksen kirjojen teksti (1. Moos. 14: 18 – 20). Teksti osoittaa Jeesuksen pappeuden olevan Vanhan testamentin pappeutta ylempi. Teksti vertaa Jeesuksen ja Melkisedekin pappeutta ja toteaa niiden olevan samankaltainen.

Melkisedekin persoona ei ole lopullisesti avautunut tutkijoille. Häntä voidaan kuvata Israelin Jumalan pappina. Hän on Abrahamia ylempi, sillä Abraham tuo hänelle kymmenykset. Hän on nimensä mukaisesti ”vanhurskauden kuningas” ja myös ”rauhan kuningas”, sillä hän on Salemin kuningas. Salem tarkoittaa Jerusalemiä. Näitä nimityksiä teksti ei kuitenkaan tämän enempää avaa. Nämä nimitykset voivat olla tässä sen takia, että Melkisedekiä pidetään Jeesuksen ennuskuvana ja että Hän toi sekä vanhurskauden että rauhan (vrt. Jes. 9: 5 – 6; 32: 1, 17).

”Hänellä ei ole isää, ei äitiä, eikä sukuluetteloa, hänen elinpäivillään ei ole alkua eikä loppua.” Osa tutkijoista pitää tämän tekstin heijastavan Melkisedekistä tehtyä hymniä. Vanhasta testamentista ei löydy mitään tällaisia tietoja Melkisedekistä. Se johti ajatteluun, että hänen elämänsä on ikuinen. Qumranin teksteissä hänet kuvataan taivaallisena olentona Jumalan seurakunnassa joka pelastaa

vanhurskaat. Psalmien kirja on vaikuttanut ajatteluun Melkisedekin ikuisuudesta: ”Sinä olet pappi ikuisesti, sinun pappeutesi on Melkisedekin pappeutta” (Ps. 110: 4). Kirkon käsityksen mukaan psalmin teksti puhuu Kristuksesta.

Tämänpäiväisen tekstimme loppuosassa kirjoittaja aloittaa vertailun Melkisedekin ja Leevin jälkeläisten pappeuden välillä. Hän toteaa kymmenysten maksamisen kautta, että Melkisedekin pappeus on suurempaa kuin Leevin jälkeläisten pappeus.

Todellinen ylimmäinen pappi on kuitenkin Kristus, jonka pappeus toteutuu Hänen kärsimisensä ja kuolemansa kautta. Melkisedekin persoona jää lopulta kuitenkin arvoitukseksi.

Vanhan testamentin laki velvoitti kansan maksamaan papeille kymmenykset tuloistaan (4. Moos. 18: 21 – 24; 5. Moos. 26: 12). Tämä osoitti myös kansan ja papiston välisen suhteen, papit ”olivat korkeammassa asemassa”. Vanhan testamentin teksti ei osoita Abrahamille mitään pakkoa antaa kymmenykset Melkisedekille. Hän kuitenkin tekee sen omasta vapaasta tahdostaan. Tämä vertautuu kansan maksamiin kymmenyksiin ja osoittaa Abrahamin tiedostavan alemman asemansa suhteessa Melkisedekiin.

Tekstimme loppuu kirjoittajan toteamukseen, että Melkisedek siunasi Abrahamin. Mihin tämä liittyy? Jumala oli jo aiemmin antanut Abrahamille siunauksen (1. Moos 12: 2, 7). Se voi liittyä liturgiseen siunaukseen tulevasta Vanhan testamentin papistosta.

Päivän evankeliumi

(Luuk. 21: 28 – 33)

”Herra sanoi opetuslapsilleen: ”Nostakaa rohkeasti päänne pystyyn, sillä teidän vapautuksenne on lähellä.” Hän esitti heille myös vertauksen: ”Katsokaa viikunapuuta, tai mitä puuta tahansa. Kun näette sen puhkeavan lehteen, te tiedätte ilman muuta, että kesä on jo lähellä. Samalla tavoin te nähdessänne tämän tapahtuvan tiedätte, että Jumalan valtakunta on lähellä. Totisesti: tämä sukupolvi ei katoa ennen kuin kaikki tämä tapahtuu. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.”

Samaa tekstiä on Matteuksella (24: 29 – 35) ja Markuksella (13: 24 – 32).

”Teidän vapautuksenne on lähellä” voidaan kääntää myös sanalla ”lunastuksenne”. Sen tarkoitus on antaa lopun aikana luottamusta ja toivoa opetuslapsille. Aikaisemmin Jeesus oli todennut: ”Kaikki

lamaantuvat pelosta” ja ”Silloin nähdään Ihmisen Pojan tulevan pilven päällä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan” (Luuk. 21: 26 – 27). Opetuslasten on ”nostettava rohkeasti päät pystyyn” toivottaakseen Jeesuksen, Ihmisen Pojan, tervetulleeksi.

Varhainen kirkko ymmärsi, että Kristuksen ensimmäinen tulo maailmaan merkitsi mahdollisuutta sielun heräämiselle. Kristuksen toinen tuleminen merkitsee ruumiin heräämistä. Tällä ei kuitenkaan tarkoiteta ihmisen langennutta ruumista, vaan hengellistä ruumista (”ylösnousemusruumista”). Kuolema on voitettu ja ero Jumalaan on mitätöity. Tämän tapahduttua Jumalan valtakunta on toteutunut.

”Tämä sukupolvi ei katoa” voi johtaa meitä harhaan. Nyt sukupolvella on toinen merkitys. Se tarkoittaa kaikkia niitä ihmisiä, joilla on usko riippumatta siitä, milloin he ovat eläneet.

”Minun sanani eivät katoa” tuovat esille Kristuksen merkityksen. Hänen opetuksellaan on ulottuvuus kaikkiin aikoihin. Kirkon tehtävänä on tuoda tämä opetus esiin aina uudelleen.